

През 90-те години в българското общество по-голямата част от населението получава ниски доходи, една малка част - средни, и много малка част - високи. Населението със средни доходи - 15 до 20%, постоянно променя своя състав и социален статус през годините, тъй като количеството пари, които притежава, се влияе чувствително от кризисните моменти в икономическото развитие на страната. Поддържането на неустойчиво развитие, особено когато се отнася за по-продължителен период от време, формира трайно зависими "рискови" групи: продължително безработни лица, пенсионери с ниски пенсии, инвалиди, самотни родители, многодетни семейства, някои представители на етнически групи и други. За много от тези хора месечните доходи са свързани единствено със социалните плащания. В неблагоприятно положение са и лицата, които работят, но получават ниски трудови възнаграждения, представлящи категорията "работещи бедни". Затруднено е запазването на здравето, трудоспособността и възпроизводството на населението, получаването на необходимото образование, което води до влошаване на качеството на човешкия потенциал. Ограничените финансови ресурси не трябва да се измерват само с монетарни променливи, но и с други индикатори. Става дума за все по-голямата социална изолация и постепенно изключване на много хора от общоприетия начин на живот в обществото. Хората са принудени да се откажат от предишния си начин на живот и да се приспособяват към живот с повече или по-малко ограничения и лишения.

2. Социална политика в областта на труда

Проблемите на заетостта и безработицата придобиват нови аспекти в условията на глобализация на съвременната икономика. Ако по-рано националните икономики можеха да регулират пазара на труда чрез заплатите и нормативно определени условия за наемане и освобождаване от работа, днес тези регулатори се оказват неефективни. Износът на капитали и производства в страни с по-евтина работна сила и по-ниски социални разходи не позволява използването на познатите досега механизми за регулиране на труда и трудовите отношения. Конкуренцията между притежателите на работна сила се изостря и излиза извън границите на държавата, а националните законодателства се оказват непригодни да регулират трудовата мобилност.

Политиките по заетостта и безработицата следват различни подходи в различните страни. Едните се свеждат до пряко въздействие върху търсенето на работна сила, а други - до пряко въздействие върху предлагането на труд. Обект на социалната политика в областта на труда са трудовите отношения. Тези отношения обхващат цялото население в трудоспособна въз-